



Nr 4 2002 - Fjällräven balanserar på slak lina

Fjällräven balanserar på slak lina

Valpar klarade sig bäst i områden med hjälpinsatser

Endast 27 valpar såg sommarnattens ljus i våra svenska fjäll i år. Eller rättare sagt i de Jämtländska fjällerna. Ingen annanstans i hela den svenska fjällkedjan hittades några föryngringar.

Forskarna tror att de fyra föryngringarna i Jämtlandsfjällerna är ett resultat av naturbevakarnas intensiva arbete med stödutfodring och rödrävsjakt i anslutning till bebodda fjällrävslyor.

– Det är märkligt om det skulle vara en slump att föryngringarna sker där mest arbete görs för att hjälpa fjällrävarna, säger Magnus Tannerfeldt, projektkoordinator för det svensk- finska bevarandeprojektet SEFALO.

PÅ ANDRA STÄLLEN sker stödutfodringen mer sporadiskt och man skjuter inte rödrävar som konkurrerar med fjällrävarna, fortsätter han.

I Finland har man inte haft en enda fjällrävsföryngring de senaste åren. Men man tror inte att arten är utdöd.

– Man vill så gärna att det ska finnas fjällrävar kvar. Men de DNA-analyser vi har gjort på spillning som finska naturbevakare har plockat in i tron att det var från fjällräv har tyvärr visat sig vara rödrävspillning, berättar Magnus.

I Norge lyckades fjällrävarna lite bättre. I början av sommaren hade man nio föryngringar, i slutet av augusti hade dock tyvärr två kullar redan dött. De flesta föryngringarna var i Finnmark, längst uppe i norra Norge.

Forskarna i Sverige hade hoppats på att det skulle finnas en del lämmel även i år, men tyvärr kraschade lämmelpopulationen redan under våren. Födobrist anses vara en orsak till att fjällrävarna minskar. Då tänker man inte enbart på lämlarna, som så länge lyste med sin frånvaro. Mängden kadaver till fjälls har minskat eftersom det inte finns varg i fjällvärlden och dessutom få järvar.

Den minskande jakten på rödräv och det faktum att rödräven söker sig högre och högre upp till fjälls påverkar också fjällrävarna. Rödrävarna är konkurrenter till fjällrävarna. En fjällräv har inte mycket att sätta emot sin nästan dubbelt så stora släkting. Rödräven tar gärna över fjällrävslyor och konkurrensen om födan blir förstås större om fjällrävarna får rödrävar som närmaste granne.

ETT HOT MOT fjällrävarna, som många inte tänker på, är lösspringande hundar. Forskarna har hittat hunddödade fjällrävsvalpar. Är du hundägare och tar med dig hunden på fjällvandring måste du hålla din hund kopplad.

KARIN ERICSON